

Oslo fremover - Visjoner og vekst

**(Kommuneplanens samfunnsdel
med byutviklingsstrategi)**

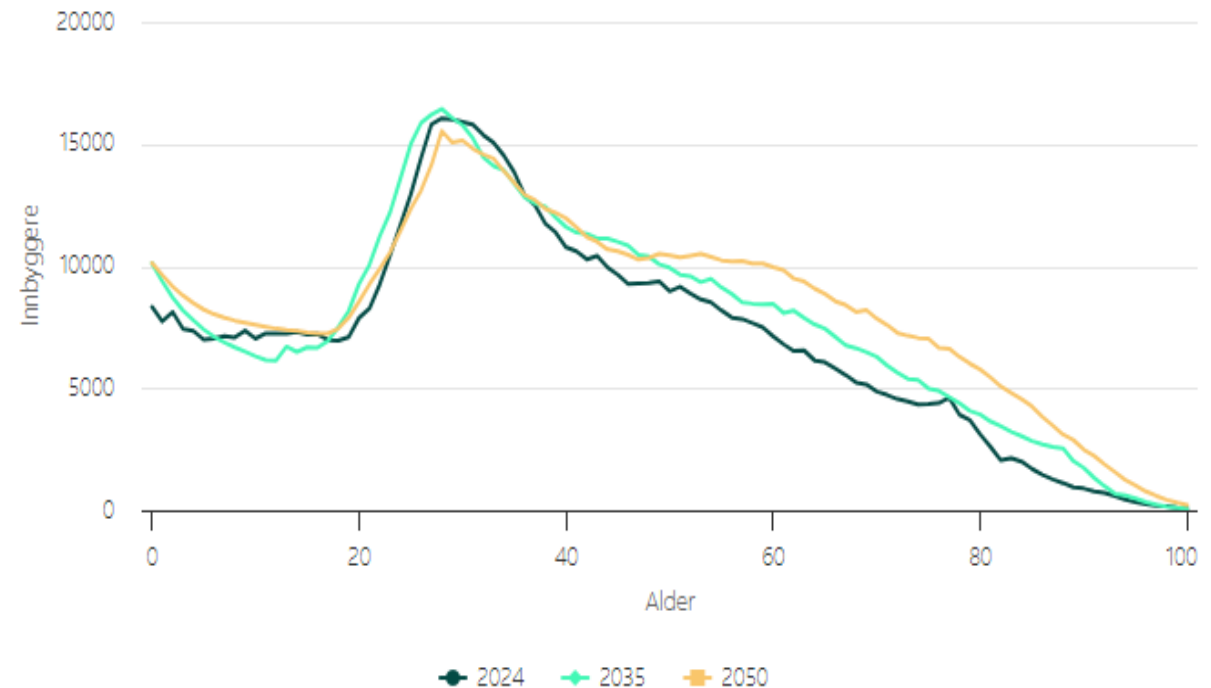
Siri Gauthun Kielland
etatsdirektør PBE

Demografisk utvikling

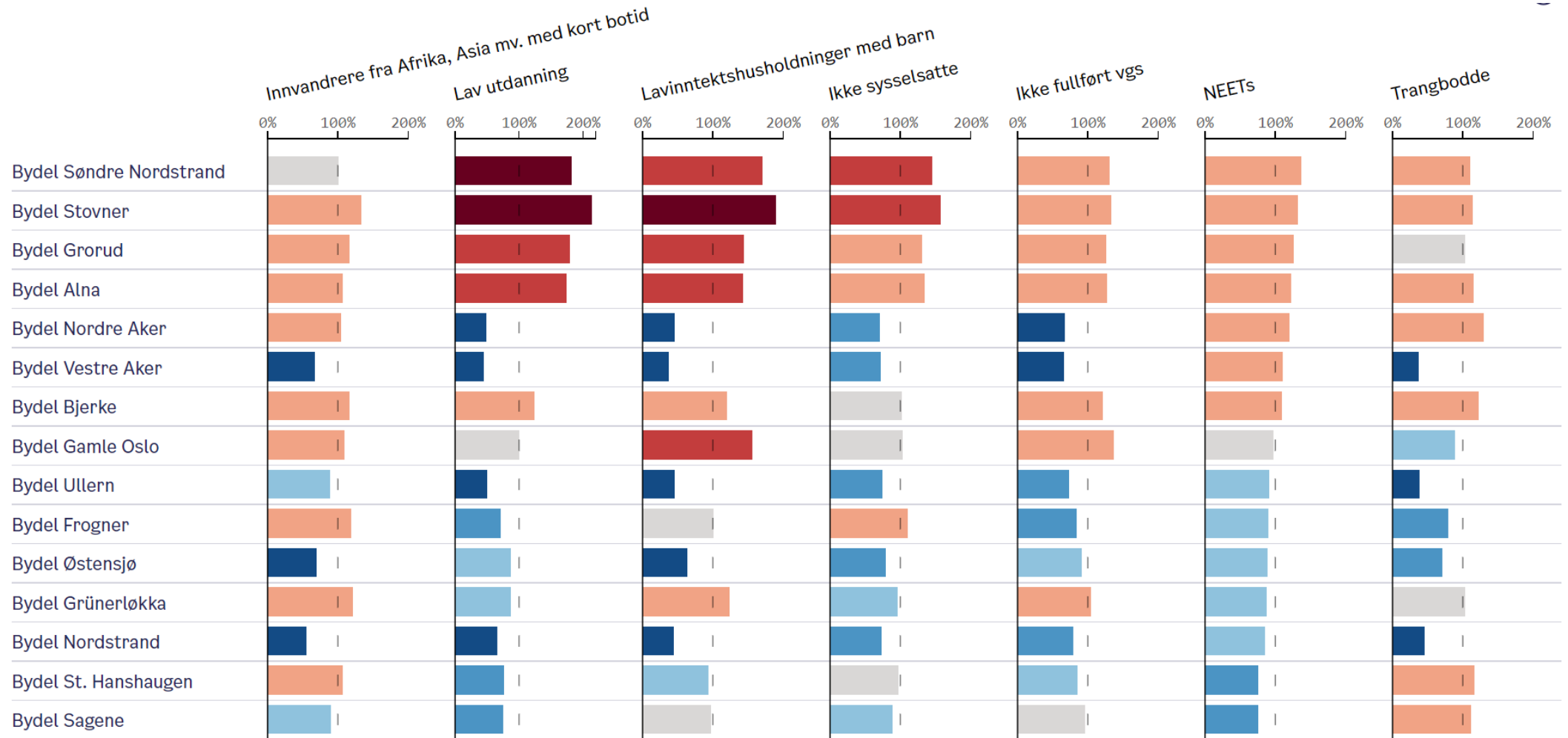
- ▶ Fortsatt vekst, men én gruppe dominerer
- ▶ Mellomalternativet viser at veksten i hovedsak vil skje i den eldre delen av befolkningen.
- ▶ Sterk økning av antall eldre over 80 år,
 - Vil få stor betydning for kommunens prioriteringer og hvilke investeringer som må gjøres.

Aldersfordeling i Oslo. Statistikk 2024, framskrevet aldersfordeling 2035 og 2050. ☰

Byrådsavdeling for finans, Oslo kommune

Levekårsindikatorer i Oslos bydeler

Oslo

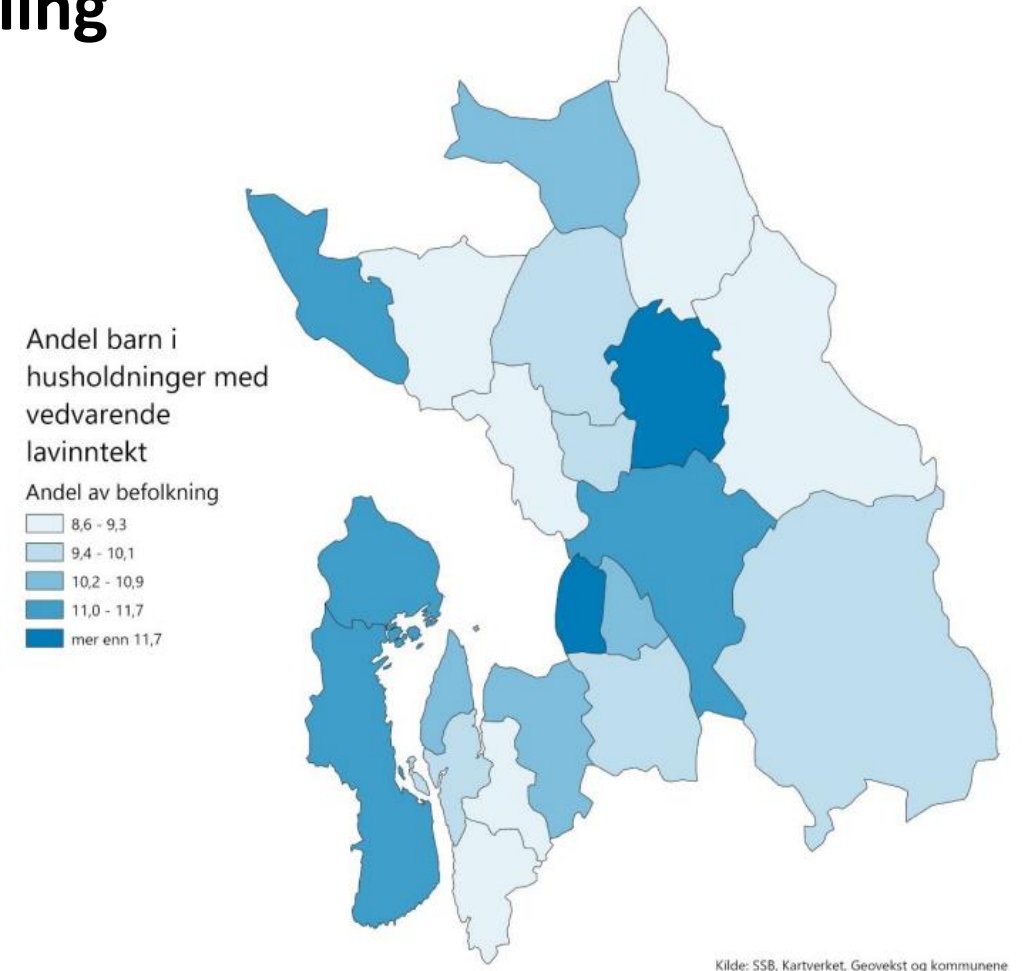
Lavere forekomst enn i Oslo

Høyere forekomst enn i Oslo

Fra Oslo kommunes bydelsfakta:
<https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/alle/levekkaar>

Levekår er også en regional problemstilling

- ▶ Levekårsutfordringene stopper ikke ved kommunegrensen.
- ▶ Bildet er mer sammensatt i regionen, og vi trenger mer kunnskap om utfordringene.
- ▶ Under evalueringen av regional plan for areal og transport trakk flere parter frem at de sosiale virkningene av den regionale planen ikke var undersøkt nok.
- ▶ Det kan tyde på at levekårsutfordringer nå flytter seg i regionen, og at byutviklingen, både i Oslo og regionen er en driver for denne utviklingen.
- ▶ I arbeid med revisjon av regional plan skal de sosiale virkningene av byutviklingsgrepene utredes.

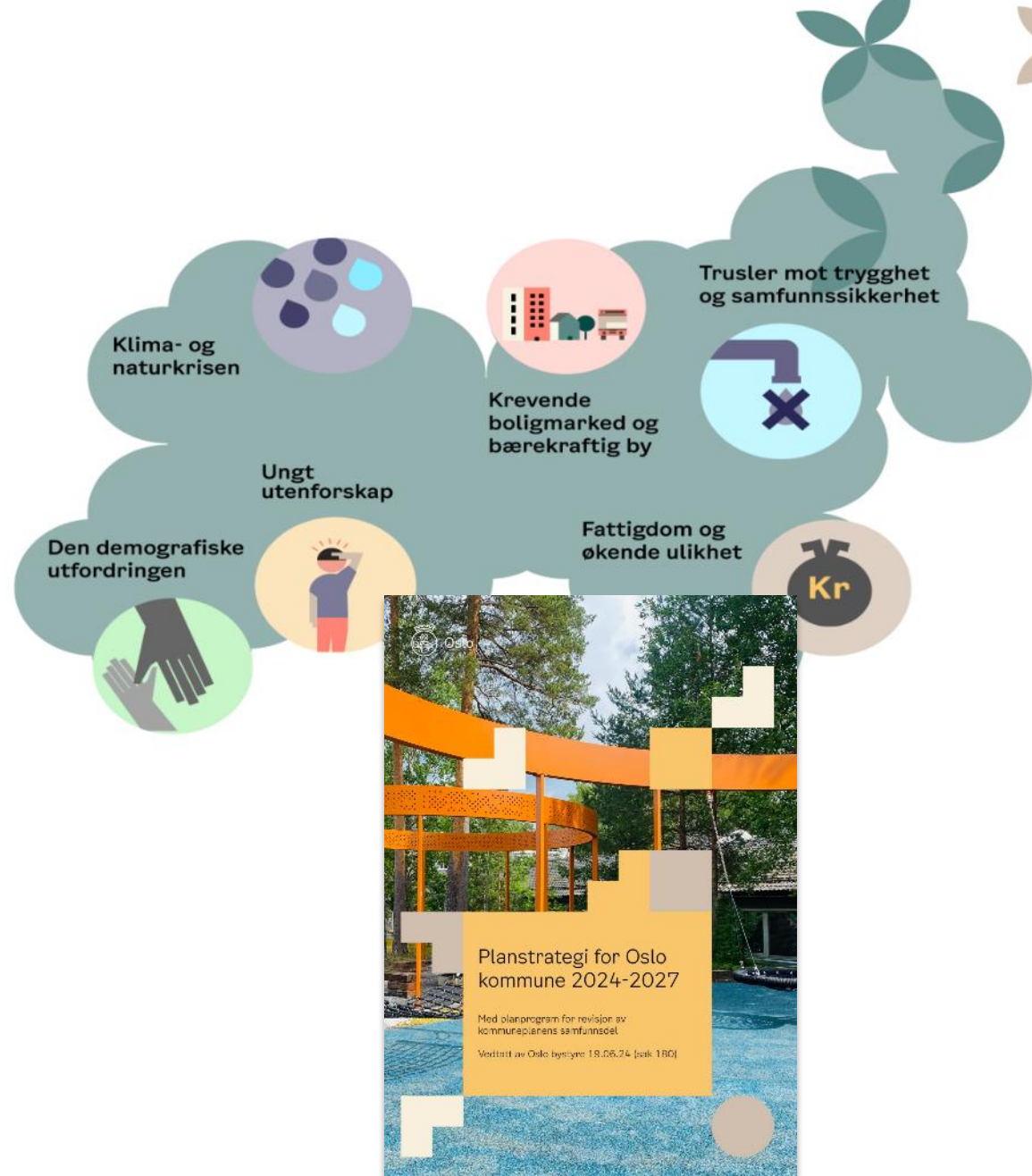

Dataskilde: KommuneHelsen

Kart 1: Andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt (kommunal median), Akershus, 2019-2022

Planstrategien

- ▶ Vedtatt juni 2024.
- ▶ Løfter frem seks «samfunnsfloker» som er hovedutfordringene kommunen vil arbeide med i denne perioden:
 - Fattigdom og økende ulikhet
 - Ungt utenforskap
 - Den demografiske utfordringen
 - Klima- og naturkrisen
 - Trusler mot trygghet og samfunnssikkerhet
 - Krevende boligmarked og bærekraftig by
- ▶ Vektlegger samarbeid for å løse kommunens utfordringer

Utfordringen til Plan og bygningsetaten

- ▶ Vi har en andel i alle flokene, men en særskilt rolle i å håndtere det krevende boligmarkedet og sikre en økonomisk, sosial og økologisk bærekraftig byutvikling.
- ▶ Vi må bruke vår rolle til å:
 - Sikre effektive planprosesser
 - Bidra til effektivitet i hele saksgangen og gjennomføring
 - Klare å balansere forventninger om høy arkitektonisk kvalitet, god byutvikling og sikre et solid boligtilfang uten unødvendige eller uhensiktsmessige fordyrende krav.
- ▶ Vi må bade gi retning, prioritere og samarbeide godt med alle aktører gjennom hele planprosessen.
 - Internt i kommunen mot andre etater og virksomheter og internt i etaten mellom avdelingene i kjerneproduksjonen
 - Eksternt, mot statlige og regionale myndigheter som setter rammer, utbyggingsaktører og lokale parter og beboere

Ny samfunnsdel (vedtas disse dager)

- ▶ Samfunnsflokene fra planstrategien ligger til grunn.
- ▶ Fem kommuneovergripende mål:
 - Mål 1 Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv
 - Mål 2 Oslo er grønn og levende
 - Mål 3 Oslo er nyskapende og attraktiv
 - Mål 4 Oslo er åpen, inkluderende og trygg
 - Mål 5 Oslo er veldrevet og leverer innbygger-orienterte og sammenhengende tjeneste
- ▶ Alle etater utfordres på å finne nye måter å arbeide på.
- ▶ En klar forventning om færre planer og mer målrettet handling.
- ▶ Redusert økonomisk handlingsrom for kommunen fordrer at kommunen må arbeide mer effektivt og med mindre ressurser

Oslo

Byrådets forslag

Sammen skal vi lage verdens beste by

Kommuneplanens samfunnsdel
med byutviklingsstrategi 2025

Høringsutkast
Oslo kommune

Oslo

Byutviklingsstrategien i hovedtrekk

▶ Hva:

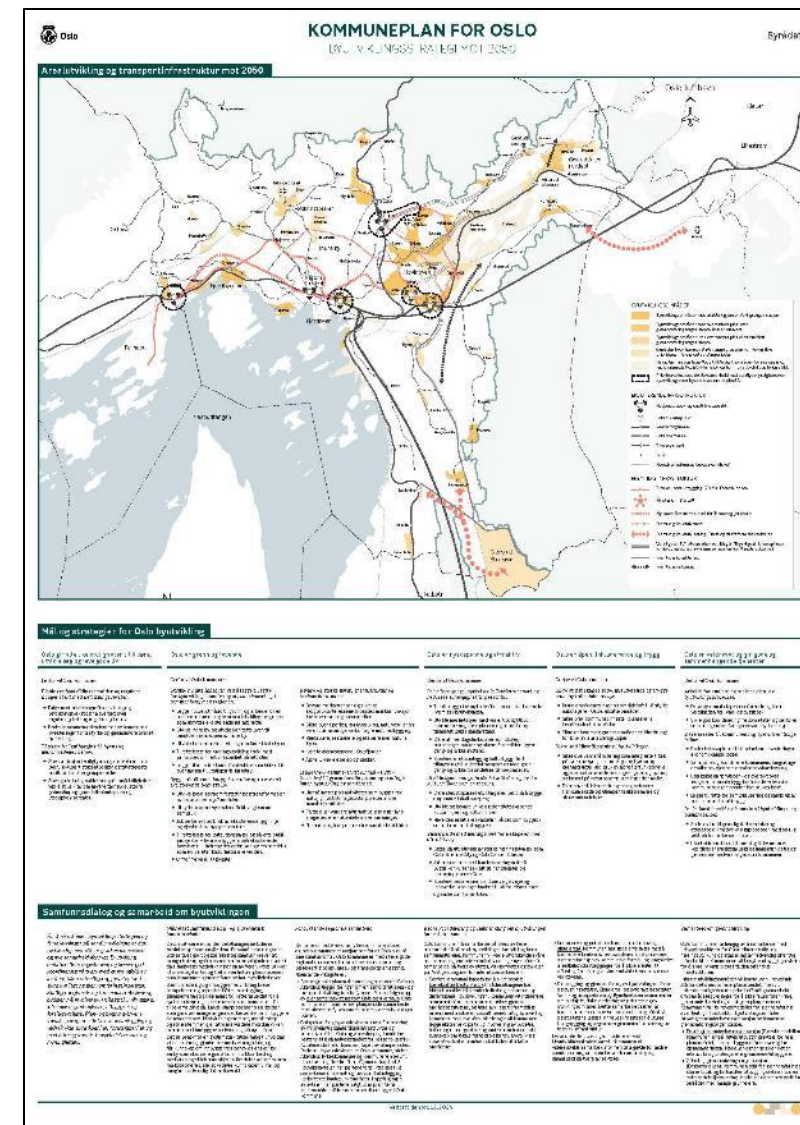
- 13 strategipunkter med underpunkter, knyttet til de fem kommunemålene.
 - Det er dette kommunene fokuserer på for å nå kommunemålene.

▶ Hvor:

- Illustrasjon av strategien som viser de viktigste områdene i byen for samarbeid om byutviklingen.
 - Det er disse områdene som krever særskilt samordnet innsats.
 - Basert på felles prioriteringsarbeid blant kommunens gjennomføringsetater

▶ Hvordan:

- Samarbeidsforventninger og -forpliktelser om byutviklingen, internt i kommunen, til stat, innbyggere og eksterne aktører.
 - Det er disse aktørene vi trenger å jobbe sammen med.

Byutviklingsstrategien i hovedtrekk

▶ Viderefører hovedgrep siste 25 år

- Kompakt byutvikling. Vekst innenfra og ut og langs banenettet. Skal etablere en hverdagsby/nærhetsby (10-minuttersbyen).
- Markagrensen ligger fast og grøntstrukturen skal bevares og styrkes.

▶ Nye ambisjoner/grep for byutviklingen

- Klimagrep er tydeliggjort. Klimatilpasning skal styrkes og kommunen skal vurdere tiltak for arealnøytralitet.
- Gjenbruk og ombruk av bygninger og materialer er fremhevet. Dette inkluderer påbygg på eksisterende bebyggelse.
- Skille mellom regionale og lokale knutepunkt. Prioriterte stasjonsnære områder er ikke lengere del av kart/illustrasjon.
- Flere punkter om innsats for å sikre arealbehov, behovsvurderinger og gjennomføring. Den følger opp gjennomføringsetatenes arbeid med budsjettsamarbeid om gjennomføring med risikovurdrdering og prioritering av utviklingsområdene.

▶ Løfter retningen kommunen vil gå i og samarbeidsoppgaver.

- Byutviklingsstrategien skal være kommunens redskap for å utvikle en god by.
- Den fremhever mål og strategier for å gi felles retning på samarbeidet rundt byutviklingen. Viktige samarbeidsoppgaver fremheves.
- Kommuneplanens arealdel skal følge byutviklingsstrategien og gi rammene for byutviklingen.
- Samfunnsplaner og arealplaner skal følge opp kommunens overordnede mål og kommuneplanen samlet.

Oslo S og Grønlandsområdet

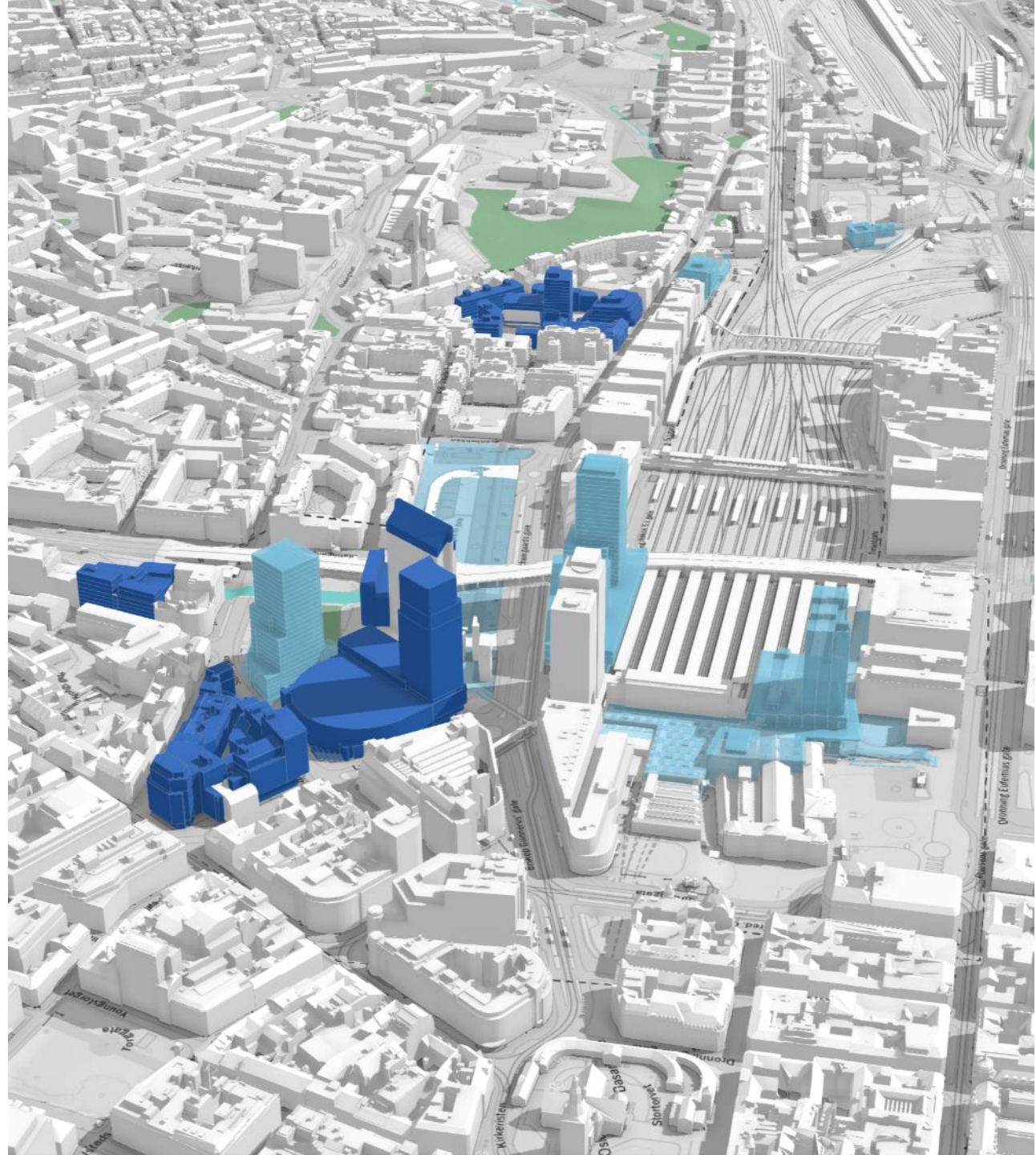

Plansamarbeid for kollektivknutepunktet Oslo S

- ▶ Etablert 2011 som en oppfølging av Områdeprogram Oslo S.
- ▶ 2013: rapporten «Utvikling av kollektivknutepunktet Oslo S»
 - Anbefalte å videreføre Plansamarbeidet som et samarbeidsforum mellom kommunale og statlige aktører. Møttes i perioden 2013 til 2020.
- ▶ PBE initierte re-etablering høsten 2022.
- ▶ Månedlige møter i 2023 med et stort engasjement for en god utvikling av kollektivknutepunktet Oslo S.

Oslo

Gata Grønland + Levende byrom

Gode nabolag i samarbeid med lokale aktører

► Bylivsgata Grønland

- Etablert første gang i 2022 som et samarbeid mellom PBE/Bykuben og Bymiljøetaten, i dialog med lokale aktører og innbyggere
- Omdisponering av gateareal fra biler til natur og sitteplasser legger til rette for mer byliv og nye byopplevelser, og påvirker resten av området på Grønland
- Arbeidet og erfaringene med å etablere bylivsgata Grønland har gitt et viktig bidrag til økt kunnskap om hvordan kommunen kan samarbeide om komplekse prosjekter

► Levende byrom

- Midlertidige prosjekter som del av langsiktig byutvikling kan bidra til bedre nabolag ved å få til oppgraderinger som skjer raskt
- Som en del av flokesamarbeidet «en tryggere by for alle» er Levende byrom involvert i en pilot som gjennom ulike tiltak ønsker å få til mer opplevd trygghet i Storgata og i byrommene på Vaterland og Grønland

Oslo

Foto: Jan Khür

Oslo Urban Week og Plan- og bygningsetatens rolle

- ▶ Bydel Gamle Oslo ønsket OUW til Grønland
 - Opplever at god dialog med utviklerne gir en positiv effekt for å sikre lokale behov i byutviklingen
- ▶ Vertskapet
 - Levende byrom PBE har som oppgave å legge til rette for lokale initiativ for å skape bedre byrom på Grønland og Vaterland
- ▶ Programkomiteen
 - PBE er med for å sikre at etatens mål om god byutvikling basert på lokale behov blir en del programmets ambisjoner

Takk for oppmerksomheten!

